

Acht voor achttien

Met het nieuwe jaar voor de deur, zet Stichting Roof Update een paar thema's op een rij om het nieuwe jaar positief te starten. Het lijstje is gemaakt met medewerking van de leden van de stichting en de Green Deal Groene Daken. Een uitgebreide interactieve versie zal eind van het jaar op internet worden gepubliceerd.

Stichting Roof Update

1 MOTIVATIE

Hoewel we steeds meer doordrongen zijn van de noodzaak tot het beter omgaan met ons milieu en onze grondstoffen, drukte de waarschuwing die wetenschappers onlangs in het blad *BioScience* uitspraken ons nogmaals op de feiten:

"Stop met het vernietigen van de aarde!" Het blad publiceerde een paper waarin een aantal alarmerende trends op het gebied van milieu en klimaat aan bod komen. Een alarmkreet die wordt onderschreven door meer dan 15.000 onderzoekers uit 184 landen.

"Sommige mensen zullen geneigd zijn om het bewijs weg te wuiven en te denken dat we alarmisten zijn," stelt onderzoeker William Ripple, één van de auteurs. "Wetenschappers analyseren data en kijken naar de consequenties op lange termijn. En de onderzoekers die deze

waarschuwing ondertekend hebben, luiden niet onnodig de noodklok. Ze erkennen de duidelijke signalen die erop wijzen dat we op een onhoudbare weg zitten."

In de paper is onder meer te lezen dat de hoeveelheid zoet water per capita in 25 jaar tijd met 26% is afgenomen. Tegelijkertijd is het aantal zuurstofarme gebieden in de oceaan in 25 jaar tijd met 75% toegenomen. En de menselijke bevolking is 35% groter geworden, terwijl het aantal zoogdieren, reptielen, amfibieën, vogels en vissen in diezelfde periode collectief met 29% is afgenomen. Bovendien is de uitstoot van CO₂ in 25 jaar enorm toegenomen en is ook de wereldwijde temperatuur in die periode gestegen.

Gelukkig is er ook goed nieuws. Zo wordt er steeds meer groene energie opgewekt en gebruikt. En is de aantasting van de ozonlaag een halt toegeroepen. Ook is het geboortecijfer in sommige gebieden enorm gedaald. Net als de ontbossing. Maar we zijn er nog niet, zo blijft de waarschuwing. "We moeten in ons dagelijks leven, maar ook op overheidsniveau, erkennen dat de aarde met al het leven dat erop te vinden is ons thuis is," zo schrijven de onderzoekers. Oplossingen op daken in steden haken aan bij tal van oplossingen van problemen in de stad.

2 ORGANISEREN

Met onze polderkracht zijn we in staat denkkracht te organiseren, om onderwerpen tot in de fijnste haarvaten van de samenleving te bespreken. De Stichting Uitvoering Green Deal Groene Daken bracht onlangs in kaart welke partijen en bestaande overlegvormen aanknopingspunten bieden. De flipover was te klein voor alle organisaties met wie we relaties hebben of kunnen aangaan om groene daken te realiseren. Eind november ondertekenen partijen 'De Groene Stad Charta', weer een initiatief dat mogelijkheden opent om bedrijfsleven, overheid en kennisinstututen nader tot elkaar te brengen. De Groene Stad Charta is een nieuw initiatief van de stichting. Ondertekenaars presenteren zich als maatschappelijk verantwoord opererende organisaties. De Charta heeft een sterk communicatieve waarde, binnen en buiten de organisatie. De Groene Stad stimuleert en ondersteunt het tot stand komen van regionale netwerken. In die netwerken worden door bedrijven, instellingen en overheden samen ideeën en initiatieven ontwikkeld die leiden tot een groenere woon- en werkomgeving. Als uw bedrijf of organisatie nog niet binnen een organisatie opereert, is dat een gemiste kans in 2018.

3 STEDEN

Het Rotterdamse Dakenboek van Esther Wienese, naar een idee van de Rotterdamse gemeenteambtenaar en enthousiaste Marcel Jongmans, laat zien wat er al wordt gedaan met platte daken in Rotterdam en wat de ambities in de stad zijn. In het boek komen visionairs aan het woord over het

benutten van platte daken in Rotterdam op het gebied van wonen, werken en recreatie, regenopvang, vergroening en energie. Ook geeft het boek een doorkijkje naar toekomstige stadsontwikkelingen. Zie ook elders in dit nummer.

Steden vormen een steeds belangrijkere entiteit om veranderingen in het daklandschap tot stand te brengen. Henk Vlijm van Optigroen adviseert te kijken naar de mogelijkheden die steden als Dortmund, Denver, Berlijn en Antwerpen voor daken openen.

4 OPLEIDING EN ONDERZOEK

De Roofers Campus, die de Stichting Roof Update voor ogen heeft, komt komend jaar weer een stap dichterbij. Het vakmanschap van de dakdekker van de 21^e eeuw is breder dan alleen een dakbanenbrander. Door de verbreding van de functionaliteit op het platte dak zullen jongeren moeten worden opgeleid tot hovenier-installateur-dakdekker en waterbeheerder. Een boeiend gevarieerd nieuw vakgebied in de bouw.

Aan het andere eind van het spectrum zien we bijvoorbeeld onderzoek op het gebied van substraten en hun eigenschappen tot in de laatste minuten van een regenduurproef in kaart gebracht tijdens intensieve laboratoriumproeven.

Gegevens die BvB substrates

in volgende edities van dit vakblad zal delen. We verwachten in 2018 weer veel eigenschappen van dakproducten in hun dakopbouw tot in de finesse te kunnen kwantificeren en voorschrijven.

5 REGELGEVING

Hoewel we geneigd zijn te zeggen dat regelgeving ons belemmert in ons handelen, worden er juist ook belemmeringen ervaren door onvoldoende regelgeving. Door regelgeving wordt in veel gevallen ook het aantal mogelijkheden vergroot. Stef Jansen, innovatieve dakexpert, verwacht op het vlak van bestuurlijke vernieuwing zelfs veel goeds in Europees verband.

6 INNOVATIE

Internationaal is de belangrijkste ontwikkeling volgens Jansen de opkomst van geveltuinten. "Er komen meer daktuinen omdat er ook meer geveltuinten komen. Belangrijk daarbij is dat de nieuwe generaties dak- en geveltuinten die in de eerste plaats biodivers zijn, altijd multifunctioneel en buitengewoon bruikbaar voor uiteenlopende doelgroepen zijn."

"Internationaal komen sedumdaken steeds meer op het tweede plan. Stap voor stap wordt afscheid genomen van extensieve daktuinen. Daarnaast is het zo dat begroeide daken internationaal steeds meer weggeconcentreerd worden door PV-daken. Positief uitgelegd: er komen snel nieuwe, slimme arrangementen-combinaties tussen daktuinen en

PV-installaties. Bovendien gaat duidelijk worden dat vergroende gebouwen een grotere bijdrage leveren aan energiehuishouding dan traditioneel geïsoleerde gebouwen."

"We zetten in 2018 een kleine stap van grote betekenis, vervolgt Jansen "We maken in de bouw voorzichtig omslag van het redeneren in isolatie temen naar regulatiesystemen. Dat natuurinclusief bouwen populair in : Dat geeft allemaal hoop..."

7 UITVOERING

Grote en kleine projecten hebben ons ook het afgelopen jaar geïnspireerd. Dit vakblad toont ons de uitvoeringsaspecten en het vernuft van onze branche. We zijn met diverse groepen rondgeleid langs de daktuinen van Circl in Amsterdam. Minstens twee dagen per week zijn hier rondleidingen waarbij diverse doelgroepen niet alleen het circulair materiaalgebruik bewonderen, maar ook zien hoe groen en circulair een multifunctioneel het dak kan zijn. We zagen een nieuwe generatie polderdak en Aart Veerman van Van der Tol is trots op twee daktuinen in Diemen naar ontwerp van Karrres en Brands (1500 m² intensief per stuk). "Ook zijn we net begonnen met een heel groot werk in Amsterdam aan de Danzigerkade, de combinatie van 7000 m² dak en 8000 m² "maaiveld" naar ontwerp van Buro Sant en Co. De uitvoering loopt tot half 2018." ■

8 BEWONDER

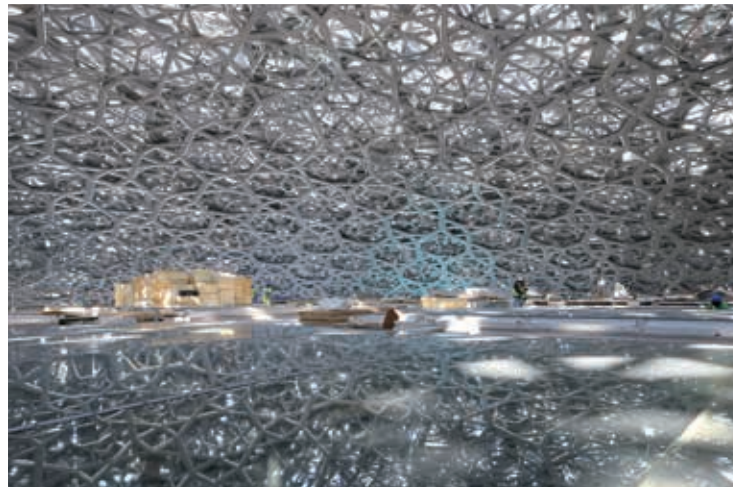

Foto dak
Louvre Dubai

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl

DAKNED
Vakgroothandel in dakmaterialen

**Wenst u fijne feestdagen
en een gezond 2018**

Ketelaarskampweg 8,
5222 AL, 's-Hertogenbosch
Tel 073-6271250 Fax 073-6271255
info@dakned.nl
www.dakned.nl